

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра кримінального, цивільного та міжнародного права

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету

Національного університету

«Запорізька політехніка»

проф. Юрій ФІЛЕЙ

« 31 » серпня 2023 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 18 Кримінологія

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) Правоохоронна діяльність

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет юридичний факультет

(найменування інституту, факультету)

мова навчання українська

2023_ рік

2

Робоча програма Кримінологія для здобувачів вищої освіти

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 262 Правоохоронна діяльність, освітня програма (спеціалізація)

Правоохоронна діяльність.

(назва освітньої програми (спеціалізації))

« 31 » серпня, 2023 року - 18 с.

Розробники: Шиян Д.С., доцент кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права,

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

к. ю. н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
кримінального, цивільного та міжнародного права

Протокол від « 21 » серпня 20 23 року № 1

Завідувач кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права

(найменування кафедри)

« 21 » серпня 20 23 року _____ (Тетяна ЛЕОНЕНКО)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

(найменування факультету)

Протокол від « 31 » серпня 20 23 року № 1

« 31 » серпня 20 23 року Голова _____ (Юрій ФІЛЕЙ)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© Шиян Д. С., 2023
© НУ «Запорізька політехніка», 2023

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>26 Цивільна безпека</u> (шифр і найменування)	обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) <u>262 Правоохоронна діяльність,</u> <u>Правоохоронна діяльність</u> (код і найменування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		53 год.	94 год.
		Індивідуальні завдання: 7 год. / 14 год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 50% до 50%;
- для заочної форми навчання – 10% до 90%.

1. Мета навчальної дисципліни

Мета формування кваліфікованих спеціалістів здатних на рівні сучасних вимог держави протидіяти злочинності на користь національним інтересам України.

Завдання вивчення показників злочинності в Україні, її детермінантів, головних напрямків кримінологічних досліджень на сучасному етапі, кримінологічної характеристики окремих видів злочинності; вивчення нормативно-правових актів щодо попередження злочинності та застосування їх у практичній діяльності; опанування необхідною науково-методологічною базою, що забезпечує знання існуючих проблем кримінології, шляхів розв'язання спірних положень, самовдосконалення фахового рівня; формування досконалих навичок щодо прийняття обґрунтованих і законних рішень щодо попередження злочинності; розвиток правової свідомості як передумови для опанування національного законодавства; формування правової культури фахівця української держави в сфері правоохоронної діяльності, почуття відповідальності перед людиною, суспільством та державою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

інтегральну компетентність: здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності: ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

фахові компетентності: СК2. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності. СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності. СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності. СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел. СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти. СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків). СК12. Здатність систематизувати закономірності злочинності, визначати особу злочинця, причини і умови злочинності та її окремих видів, реалізовувати напрями і заходи її запобігання. СК20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.

Очікувані програмні результати навчання: РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та

іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах. РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності. РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності. РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення. РН17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо). РН22. Вміти оцінювати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Злочинність, її детермінанти, особа злочинця

Тема 1. Поняття кримінології

Поняття кримінології як соціально-правової науки та її предмет: злочинність, причини та умови, що її обумовлюють, особа злочинця, попередження злочинності. Завдання та функції кримінології на сучасному етапі у світлі Конституції України.

Методологія кримінології. Співвідношення та взаємозв'язок предмета та метода кримінології. Загальнонаукові методи пізнання (логічний, висування гіпотез, експеримент, експертні оцінки та ін.). Приватнонаукові методи пізнання (соціологічні, математичні, статистичні, педагогічні, психологічні та ін.).

Місце кримінології в системі наук. Зв'язок кримінології з філософією, соціологією, економікою, психологією, педагогікою, статистикою, наукою управління. Кримінологія та правові науки: взаємозв'язок кримінології з кримінальним, кримінальним процесуальним, кримінально-виконавчим, адміністративним правом. Зв'язок кримінології з криміналістикою, оперативно-розшуковою діяльністю та іншими юридичними науками та дисциплінами.

Система кримінології як науки і як навчальної дисципліни. Загальна та Особлива частини кримінології. Зародження кримінології. Шляхи підходу до злочинності та її причини в різних суспільно-економічних формаціях. Етапи розвитку кримінологічної теорії. Школи кримінології. Класичний, антропологічний, соціологічний напрямки кримінології: їх основні ідеї і течії.

Етапи формування кримінології в радянський період. Кримінологічні установи в СРСР. Виникнення вітчизняної кримінології. Кримінологічні дослідження українських, російських та інших вчених на різних етапах розвитку суспільства. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні.

Кримінологія та кримінологічні дослідження в зарубіжних країнах. Міжнародні кримінологічні установи. Конгреси ООН по попередженню злочинності та гуманному поводженню з правопорушниками.

Тема 2. Злочинність

Поняття злочинності та її ознаки. Співвідношення злочинності і злочину.

Види злочинності (за статтю, за віком, за кількістю вчинених злочинів, за мотивацією, за формою вини, за сферами суспільного життя тощо): організована, корупційна, професійна, рецидивна, агресивна, корислива, економічна, жіноча, злочинність неповнолітніх та молоді.

Кількісні і якісні показники злочинності. Стан злочинності. Рівень злочинності. Компоненти рівня злочинності. Коефіцієнти інтенсивності злочинності. Коефіцієнт злочинності активності населення. Структура, характер і «географія злочинності». Динаміка злочинності й фактори, що на неї впливають. Соціальні наслідки («ціна») злочинності. Обставини, що впливають на зміну параметрів злочинності.

Поняття латентної злочинності та її види. Диференціація злочинів у залежності від ступеня їх латентності. Засоби виявлення латентних злочинів і їх використання в практиці органів внутрішніх справ. Методика визначення рівня злочинності.

Стан злочинності в Україні. Тенденції та особливості сучасної злочинності. Загальна характеристика окремих видів злочинності. Порівняльна характеристика злочинності в Україні з іншими державами.

Тема 3. Детермінація злочинності

Поняття кримінологічної детермінації. Філософське обґрунтування причинного зв'язку. Протиріччя (суперечності) соціального, економічного, політичного, морального, управлінського характеру розвитку суспільства, як джерела злочинності.

Поняття причин та умов злочинності в кримінології. Класифікація причин та умов злочинності. Причини та умови, що властиві всій злочинності, окремим її видам, окремого злочину. Об'єктивні та суб'єктивні, зовнішні та внутрішні, головні та другорядні, корінні та некорінні причини та умови злочинності.

Недоліки в організації управління економікою, їх криміногенне значення. Недоліки в діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю.

Детермінанти окремих видів злочинності.

Тема 4. Особа злочинця

Кримінологічне вчення про злочинця, обсяг, межі та способи її вивчення у кримінології. Поняття особи злочинця. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця. Особа злочинця та суміжні поняття.

Структура особи злочинця, її види. Сукупність ознак, що утворюють структуру особи злочинця. Основні ознаки кримінологічної характеристики особи злочинця. Соціально-демографічні, кримінально-правові, соціальні ролі і статуси, морально-психологічні властивості і психофізичні ознаки.

Взаємодія соціального і біологічного в особі злочинця. Соціальне середовище. Біологічні задатки в особі як передумова розвитку її соціальних якостей.

Типологія і класифікація особи злочинця. Кримінологічна характеристика основних типів особи злочинця. Критерії класифікації злочинців і її значення для кримінологічної профілактики.

Особа злочинності з урахуванням виду злочинності.

Змістовий модуль 2. Попередження злочинності

Тема 5. Загальна теорія попередження злочинності

Поняття попередження злочинності. Попередження злочинності і суміжні поняття. Цілі, задачі і функції попередження злочинності. Форми спеціально-кримінологічного попередження злочинів (профілактика, запобігання, припинення злочинів). Види профілактики злочинів. Класифікація заходів попередження злочинності, основні вимоги до них.

Система заходів впливу на злочинність. Попередження злочинів – пріоритетний напрямок у боротьбі зі злочинністю. Комплексна програма профілактики правопорушень на 2007-2009 роки. Співвідношення попередження злочинів з іншими напрямками впливу на злочинність.

Об'єкти спеціально-кримінологічного попередження злочинності.

Суб'єкти попередження злочинів, їх види.

Особливості попередження окремих видів злочинності.

Тема 6. Поняття віктимології та віктимологічна профілактика

Виникнення віктимології як науки. Поняття віктимології та її види. Кримінологічна віктимологія та її предмет.

Поняття жертви злочину, її кримінологічне значення. Класифікація потерпілих від злочину. Співвідношення понять «жертва» і «потерпілий». Роль потерпілого в утворенні криміногенної ситуації. Підходи до класифікації жертв злочину. Типові обставини, у яких працівники правоохоронних органів стають жертвою злочину.

Поняття віктимологічної профілактики, її види та загальна характеристика.

Поняття суїцидальної поведінки. Проблеми суїциду в Україні та в інших державах. Механізм суїцидної поведінки. Обставини, що обумовлюють суїцидну поведінку серед працівників органів внутрішніх справ, та шляхи їх подолання.

Тема 7. Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності

Поняття кримінологічного прогнозування. Поняття кримінологічного прогнозу. Види кримінологічного прогнозу. Прогностика. Завдання кримінологічного прогнозування. Строки кримінологічного прогнозування: поточне, короткострокове, середньострокове, перспективне. Методи кримінологічного прогнозування: загальнонаукові методи (логіка, уявлення, інтуїція, історичний аналіз, узагальнення); соціологічні, статистичні, математичні методи (екстраполяція, експертних оцінок, математичного моделювання). Прогнозування індивідуальної злочинної поведінки. Прогностична модель індивідуальної злочинної поведінки.

Співвідношення прогнозування та планування боротьби зі злочинністю. Поняття кримінологічного планування. Значення планування для забезпечення ефективності соціальної системи попередження злочинності. Комплексне планування боротьби зі злочинністю. Види кримінологічного планування: залежно від масштабів (загальнодержавні, регіональні, відомчі та галузеві), цілей, суб'єктів і строків планування (поточним, короткостроковим, середньостроковим, перспективним). Етапи планування.

Тема 8. Організація та методика кримінологічних досліджень

Завдання, об'єкти та суб'єкти кримінологічних досліджень. Вивчення злочинності – необхідна умова ефективного і науково обґрунтованого її запобігання.

Поняття кримінологічної інформації. Основні вимоги, що пред'являються до неї (повнота, достовірність, своєчасність, зіставлення). Джерела кримінологічної інформації та їх загальна характеристика.

Методи, які використовуються у кримінологічних дослідженнях (загальнонаукові і окремо наукові, опитування, спостереження, експеримент, моделювання та ін.).

Організація кримінологічних досліджень (підготовчий, робочий та заключний етапи). Програма і робочий план дослідження. Збір та відпрацювання емпіричної інформації. Аналіз результатів, їх використання у практичній діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Злочинність, її детермінанти, особа злочинця												
Тема 1. Поняття кримінології	15	4	4			7	16	2	2			12

Тема 2. Злочинність	15	4	4			7	16	2	2			12
Тема 3. Детермінація злочинності	15	4	4			7	16	2	2			12
Тема 4. Особа злочинця	15	4	4			7	12					12
Разом за змістовим модулем 1	60	16	16			28	60	6	6			48
Змістовий модуль 2. Попередження злочинності												
Тема 5. Загальна теорія попередження злочинності	15	4	4			7	12					12
Тема 6. Поняття віктимології та віктимологічна профілактика	14	4	4			6	12					12
Тема 7. Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності	14	4	4			6	11					11
Тема 8. Організація та методика кримінологічних досліджень	10	2	2			6	11					11
Разом за змістовим модулем 2	53	14	14			25	46					46
Усього годин	113	30	30			53	106	6	6			94
Модуль 2												
ІНДЗ	7		-	-	7	-	14		-	-	14	-
Усього годин	7				7		14				14	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття кримінології	4
2	Злочинність	4
3	Детермінація злочинності	4

4	Особа злочинця	4
5	Загальна теорія попередження злочинності	4
6	Поняття віктимології та віктимологічна профілактика	4
7	Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності	4
8	Організація та методика кримінологічних досліджень	2

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття кримінології	7
2	Злочинність	7
3	Детермінація злочинності	7
4	Особа злочинця	7
5	Загальна теорія попередження злочинності	7
6	Поняття віктимології та віктимологічна профілактика	6
7	Кримінологічне прогнозування та планування заходів протидії злочинності	6
8	Організація та методика кримінологічних досліджень	6
	Разом	53

6. Індивідуальні завдання

З метою самостійного вивчення опрацювання частини програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Кримінологія», поглиблення знань та вдосконалення умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних та практичних занять здобувачі вищої освіти мають виконувати деякі індивідуальні завдання. Із зазначеної навчальної дисципліни заплановано: **ІНавчДЗ** – семестрове *індивідуально-навчальне дослідне завдання* для здобувачів вищої освіти, а для заочників – семестрове пошукове-аналітичне та науково-практичне індивідуальне завдання, результатом якого має бути виконана самостійно письмова контрольна робота. Відповідні завдання, вимоги та критерії його оцінювання містяться в окремих методичних вказівках.

1. Поняття та предмет кримінології.
2. Завдання та функції кримінології.
3. Методологія та методи кримінології.
4. Система курсу кримінології як науки та навчальної дисципліни.
5. Місце кримінології в системі наук, її співвідношення з суспільними та правовими галузями знань.
6. Теоретичне і практичне значення кримінології, використання кримінологічних знань в діяльності органів внутрішніх справ.
7. Етапи розвитку кримінологічної теорії, школи кримінології.
8. Класичний напрямок кримінології, його основні ідеї і течії.
9. Антропологічний напрямок кримінології, його основні ідеї і течії.

10. Соціологічний напрямок у кримінології, його основні ідеї і течії.
11. Історія розвитку кримінологічної науки в Україні.
12. Сучасний стан кримінологічної науки в Україні.
13. Кримінологічні установи в Україні.
14. Поняття злочинності та її ознаки.
15. Кількісні показники злочинності.
16. Якісні показники злочинності.
17. Латентна злочинність, її види та засоби виявлення.
18. Сучасний стан злочинності в Україні.
19. Сучасний стан злочинності у зарубіжних країнах.
20. Загальне поняття кримінологічної детермінації.
21. Причини злочинності та їх класифікація.
22. Умови злочинності та їх класифікація.
23. Загальні чинники злочинності в Україні.
24. Поняття та ознаки особи злочинця.
25. Соціально-демографічні ознаки особи злочинця.
26. Кримінально-правові ознаки особи злочинця.
27. Соціальні ролі та статус особи злочинця.
28. Морально-психологічні характеристики особи злочинця.
29. Співвідношення соціального та біологічного в особі злочинця.
30. Класифікація злочинців.
31. Типологія злочинців.
32. Поняття причин і умов конкретних злочинів.
33. Механізм злочинної поведінки.
34. Конкретна життєва ситуація та її роль у злочинній поведінці.
35. Поняття, предмет і функції віктимології.
36. Поняття жертви злочину та її відмінність від потерпілої особи.
37. Класифікація потерпілих та її значення для профілактики злочинів.
38. Характеристика зв'язку «злочинець-потерпілий».
39. Поняття віктимності та її види.
40. Механізм суїцидальної поведінки.
41. Проблеми суїциду в Україні та інших державах.
42. Організація та етапи кримінологічного дослідження.
43. Методика кримінологічних досліджень.
44. Поняття кримінологічного прогнозування, його завдання, види та методи.
45. Поняття, мета, завдання та значення планування заходів протидії злочинності.
46. Види та методи кримінологічного планування.
47. Поняття та принципи попередження злочинності.
48. Класифікація заходів попередження злочинності.
49. Загальносоціальне попередження злочинності.
50. Спеціально-кримінологічне попередження злочинності.
51. Індивідуальне попередження злочинності.
52. Віктимологічний аспект попередження злочинності.
53. Об'єкт попередження злочинності.

54. Суб'єкти попередження злочинності.
55. Поняття координації попередження злочинності, її види, засоби забезпечення, суб'єкти.
56. Міжнародні стандарти в галузі попередження злочинності.
57. Поняття Особливої частини кримінології, її значення і завдання.
58. Поняття «злочинність неповнолітніх», її особливості та місце у системі злочинності.
59. Кількісні та якісні показники злочинності неповнолітніх.
60. Кримінологічна характеристика неповнолітніх осіб, що вчиняють злочини.
61. Причини та умови злочинності неповнолітніх в Україні.
62. Основні напрямки попередження вчинення злочинів неповнолітніми.
63. Поняття «насильницька злочинність», її особливості та місце в системі злочинності.
64. Кількісні показники насильницьких злочинів.
65. Якісні показники насильницьких злочинів.
66. Кримінологічна характеристика особи насильницького злочинця.
67. Причини та умови насильницької злочинності в Україні.
68. Основні напрямки попередження вчинення насильницьких злочинів.
69. Поняття економічної злочинності.
70. Кримінологічна характеристика злочинів в сфері економіки.
71. Кримінологічна характеристика осіб, що вчиняють злочини в сфері економіки.
72. Причини та умови економічних злочинів.
73. Попередження злочинів у сфері економіки.
74. Поняття організованої злочинності та її ознаки.
75. Ознаки організованої злочинності.
76. Злочинні об'єднання та їх види.
77. Причини та умови, що детермінують появу та зміну організованої злочинності.
78. Правова характеристика особи учасника злочинного об'єднання.
79. Заходи попередження організованої злочинності.
80. Поняття та кримінологічна характеристика корупційної злочинності.
81. Причини і умови корупційної злочинності.
82. Попередження корупційної злочинності.
83. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності.
84. Причини і умови професійної злочинності.
85. Попередження професійної злочинності.
86. Поняття та кримінологічна характеристика рецидивної злочинності.
87. Причини і умови рецидивної злочинності.
88. Попередження рецидивної злочинності.
89. Кримінологічна характеристика та види злочинів, що вчиняються з необережності.
90. Кількісні та якісні показники злочинів, що вчиняються з необережності.
91. Кримінологічна характеристика осіб, які вчиняють злочини з

необережності.

92. Причини та умови вчинення злочинів з необережності.

93. Попередження вчинення злочинів з необережності.

7. Методи навчання

Інтерактивні методи: відповіді на запитання й опитування думок здобувачів вищої освіти, аналіз історій і ситуацій, дискусії, дебати, мозковий штурм, відпрацювання навичок, ігрове перевтілення. Активні методи: моделювання професійної діяльності. Інноваційні методи: компетентнісний, заняття – інсценування. Заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Наочні методи: зображення, фотографії, відеоролики, ребуси. Практичні методи: вправи, творчі роботи (написання статей і тез доповідей). Методи дистанційного навчання.

8. Очікувані результати навчання з дисципліни

Здобувач вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» повинен продемонструвати такі програмні результати навчання: РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її. РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки. РН5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами усно і письмово у соціальній і професійній сферах. РН7. Здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події. РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин. РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. РН13. Знати і розуміти відповідні вимоги законодавства, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні правопорушення, здійснювати превентивні та примусові поліцейські заходи, а також кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень. РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності. РН15. Працювати автономно та в команді виконуючи посадові обов'язки та під час розв'язання складних спеціалізованих задач правоохоронної діяльності. РН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення. РН17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку, тощо). РН22. Вміти оцінювати обстановку,

рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток обстановки, дій правопорушників та противник, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

9. Засоби оцінювання

Форми поточного контролю: виступи на практичних заняттях. Контроль самостійної роботи: перевірка індивідуальних завдань, захист реферату, презентації. Форма модульного контролю: письмова контрольна робота. Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

10. Критерії оцінювання

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за відповідною кількістю балів.

Під час контролю по першому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

– повнота відповіді та активність роботи здобувача вищої освіти на практичному занятті оцінюється певною кількістю балів за нижченаведеною таблицею (4 практичні заняття – до 50 балів).

Під час контролю по другому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

– повнота відповіді та активність роботи здобувача вищої освіти на практичному занятті оцінюється певною кількістю балів за нижченаведеною таблицею (4 практичні заняття – до 50 балів);

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль (сума)
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2					100
T1	T2	T3	T4	PK1	T5	T6	T7	T8	PK2	
12,5	12,5	12,5	12,5	50	12,5	12,5	12,5	12,5	50	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Підсумковий контроль визначається як сума двох контролів за перший та другий змістовні модулі, що у підсумку трансформується за нижченаведеною шкалою оцінювання у двобальну шкалу (зараховано – не зараховано).

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання навчальна дисципліна оцінюється за двобальною шкалою (зараховано – не зараховано).

Під час підсумкового контролю (заліку) враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

– правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті контрольної роботи здобувача вищої освіти – зараховано (не зараховано) відповідно допуск (не допуск) до складання заліку;

– залік – зараховано (не зараховано).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Пояснення	Оцінка	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60-100	позитивні оцінки	60-100	зараховано
1-59	незадовільні оцінки	1-59	не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Силабус навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 12 с.

2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 23 с.

3. Програма з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 8 с.

4. Робоча програма з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 18 с.

5. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 23 с.

6. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» усіх форм навчання / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 22 с.

7. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» заочної форми навчання / Укл. Д. С. Шиян. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. – 17 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Литвинов О.М., Орлов Ю.В. Кримінологія «свого часу»: наукові розвідки. Харків : «Право», 2021. 272 с.

2. Тимошенко В.І., Шакур В.І. Теоретичні основи кримінології: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2021. – 240 с.

3. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2. т. – Т.1. : А–Л. Т.2. : М–Я. / наук. ред. О. М. Литвинов. – Х: Факт, 2021. – 870 с.

4. Кримінологія: підручник/ [Б.М.Головкін, В.В. Голіна, О.В. Лисодєд, А.А. Бабенко та ін]; за ред. Б.М. Головкіна. Харків. Право, 2020. 384 с.
5. Кримінологія : підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, В.В. Черней, С.С. Чернявський та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В.Чернея; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі. – Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 612 с.
6. Тюремне населення країн світу: довідник. Укладачі: Денисов С.Ф., Денисова Т.А., Литвинов О.М., Шишова А. Я., Тимчук О.Л. – Харків: Кримінологічна асоціація України, 2019. – 528 с.
7. Бандурка А.М., Давыденко Л.М. Преступность в Украине: причины и противодействие: Монография. – Х.: Гос. спец. Изд-во „Основа”, 2003. – 368 с.
8. Закалюк А.П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн. – К.: Ін Юре, 2007. – 424 с.
9. Заходи щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції: Затверджено Указом Президента України від 09.02.2004 р. №175/2004 // Урядовий кур’єр. – 2004. – 14 лют.
10. Карпов П.С. Злочинна діяльність: Монографія. – К., 2004. – 310 с.
11. Комплексна програма профілактики злочинності на 2001–2005 роки: Затверджена Указом Президента України від 25.12.2000 р. №1376/2000 // Юридичний вісник України. – 2001. – №3. – 18-24 січ.
12. Комплексна програма профілактики правопорушень на 2007-2009 роки: Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 р. №1767 // Юридичний вісник України. – 2007. – №2. – 13-19 січ.
13. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
14. Концепція Комплексної програми профілактики правопорушень на 2006-2008 роки: Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.03.2006 р. // <http://www.rada.gov.ua>.
15. Кримінальний кодекс України // ВВР України. – 2001. – №25-26. – Ст.131 (з наступними змінами та доповненнями).
16. Кримінально-виконавчий кодекс України // ВВР України. – 2004. – №3-4. – Ст.21.
17. Литвак О.М. Держава і злочинність: Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 304 с.
18. Наркозлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання: науково-практичний посібник / За заг. ред. А.П. Закалюка. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 296 с.
19. Нормативно-правове запобігання окремим видам злочинів та профілактики негативних соціальних явищ, пов’язаних зі злочинністю. Збірник законодавчих та нормативних актів / Уклад.: О.М. Джужа, В.В. Василевич, Т.Л. Кальченко та ін. – К.: Атіка, 2005. – 336 с.
20. Нормативно-правове регулювання діяльності ОВС щодо попередження злочинів: Науково-практичний посібник / М.О. Свірін, Б.І. Бараненко, К.А. Гусєва та ін. / за заг. ред. д.ю.н., проф. О.Н. Ярмиша; МВС України, ДНДІ МВС України, ЛДУВС, 2008. – 200 с.

21. План заходів, спрямованих на формування у громадян антикримінальної культури, поширення знань і навичок, необхідних їм для того, щоб не стали жертвами злочинних проявів насильницького і корисливого характеру, запобігання необережним злочинам // Питання боротьби зі злочинністю. – 2004. – Вип.9. – С.189-205.

22. Про запобігання захворюванню на СНІД та соціальний захист населення: Закон України від 12.02.1991 р. (у редакції від 03.03.1998 р.) // ВВР України. – 1998. – №35. – Ст.235.

23. Про затвердження форми статистичної картки на підсудного (обвинуваченого) та Інструкції щодо її заповнення: Наказ Державної судової адміністрації України № 179 від 19.05.2003 р. // <http://www.rada.gov.ua>.

24. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15 лютого 1995 р. // ВВР України. – 1995. – № 10. – Ст.62.

25. Про заходи щодо дальшого зміцнення правопорядку, охорони прав і свобод громадян: Указ Президента України від 18.02.2002 р. № 143/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – №8. – Ст.331.

26. Про заходи щодо забезпечення особистої безпеки громадян та протидії злочинності: Указ Президента України від 10.07.2005 р. №1119/2005 // <http://www.rada.gov.ua>.

27. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII // ВВР України. – 2018. – № 5. – Ст. 35.

28. Шакун В.І. Суспільство і злочинність. – К.: Атіка, 2003. – 784 с.

Допоміжна

1. Головкін Б.М. Про детермінацію злочинності. Часопис Київського університету права. 2020. № 1. С. 274-280.

2. Шостко О. Ю. Сучасні світові тенденції злочинності / О. М. Подільчак. Проблеми законності. Харків. 2020. Вип. 148. С. 184-200.

3. Шостко О. Ю. Глобалізація і транснаціональна корупція. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті акад. В. В. Сташиса (м. Харків, 15 трав. 2020 р.). Харків : Право, 2020. С. 433-435.

4. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Криминологія: Курс лекцій. – К., 2002. – 296 с.

5. Бузало П.М., Денисов С.Ф., Кириченко О.В. Криминологія: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.

6. Бібліографічний довідник з криминології (1992-2002) / Авт.-упоряд. О.В. Лисодєд. За ред. О.Г. Кальмана. – Х.: Одиссей, 2003. – 128 с.

7. Даньшин И.Н. Общетеоретические проблемы криминологии: Монография. – Х.: Прапор, 2005. – 224 с.

8. Джужа О.М., Василевич В.В., Ю.Ф. Іванов. Криминологія: навч. посіб. / За заг. ред. О.М. Джужа. – К.: Прецедент, 2006. – 198 с.

9. Закалюк А.П. Стан та перспективи розвитку криминологічної науки в Україні // Вісті КАУ. Альманах. – 2004. – Вип.1. – С.3.

10. Кримінологія: Загальна та Особлива частини. Підручник / І.М. Даньшин, В.В. Голіна, О.Г. Кальман, О.В. Лисодєд / За ред. І.М. Даньшина. – Х.: Право, 2003. – 352 с.
11. Кримінологія: Загальна та особлива частини: підручник / І.М. Даньшин, В.В. Голіна, М.Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В.В. Голіни. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Право, 2009. – 288 с.
12. Кримінологія: Навч. посіб. / Ю.Ф. Іванов, О.М. Джужа. – К.: Паливада А.В., 2006. – 264 с.
13. Курс лекцій по кримінологии / Под ред. И.Н. Даньшина (Общая часть) и В.В. Голины (Особенная часть). – Х.: “Одиссей”, 2006. – 280 с.
14. Куц В.М., Кириченко О.В. Неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці (кримінально-правова характеристика та заходи протидії). – К.-Х.: Харків юридичний, 2006. – 212 с.
15. Мисливий В.А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: Монографія. – Д.: ЮА МВС, 2004. – 380 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України // <http://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
<http://www.kmu.gov.ua/control/>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України // <http://www.mon.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Верховного Суду України // <http://www.scourt.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Вищого Господарського Суду України // <http://vg-su.arbitr.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua/>